

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการทำงานของห้องสมุด เพราะสามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาในเรื่องของการจัดเก็บทรัพยากรห้องสมุดที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น และมีรูปแบบที่หลากหลาย นอกจากนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพงานบริหาร งานเทคนิค และงานบริการ ทำให้การค้นหาสารสนเทศทำได้สะดวกรวดเร็วตรงตามความต้องการมากยิ่งขึ้น (Reynolds, 1985:208)

การนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติซึ่งเป็นระบบการทำงานของห้องสมุดโดยการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์มาช่วยทำงานเพื่อให้การทำงานต่างๆ สามารถทำงานเชื่อมโยงประสานกันได้อย่างต่อเนื่องในงานที่ต้องทำด้วยมือหรืองานที่ต้องทำซ้ำเป็นประจำ และลดความผิดพลาดจากการปฏิบัติงานด้วยมือ ระบบงานหลัก (Modules) ของระบบห้องสมุดอัตโนมัติมีลักษณะเหมือนระบบงานของห้องสมุดที่ปฏิบัติด้วยมือ ซึ่งประกอบด้วยระบบการจัดหาทรัพยากรห้องสมุด (Acquisition Module) ระบบงานวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุดหรืองานสร้างฐานข้อมูล (Cataloging Module) ระบบควบคุมงานวารสาร (Serial Control Module) ระบบบริการยืมคืน (Circulation Module) และระบบการค้นคืนรายการสารธารณะแบบออนไลน์ (Online Public Access Cataloging Module) (Cohn, 1992: 27) การนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติเข้ามาใช้งานในห้องสมุดสามารถแยกได้จากลักษณะของการพัฒนาหรือการจัดหาได้เป็น 3 แบบ คือ ระบบที่พัฒนาขึ้นใช้เอง (Locally Developed System) ระบบอัตโนมัติเบ็ดเสร็จ (Turnkey System) และระบบที่ใช้ร่วมกับห้องสมุดอื่น (Shared System)(Duval, 1992:5-10) ในช่วงปี ค.ศ. 1960 มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงหลายแห่งในประเทศสหรัฐอเมริกาได้พัฒนาระบบห้องสมุดขึ้นใช้เองบนเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดเมนเฟรม โดยพัฒนาเพียงบางระบบ เช่นระบบจัดหาทรัพยากรห้องสมุด และระบบงานวิเคราะห์ทรัพยากรห้องสมุด เป็นต้น

ต่อมาในทศวรรษ 1970 เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ที่พัฒนาขึ้นใช้เองจากการพัฒนาในมหาวิทยาลัยมาสู่การพัฒนาโดยบริษัทธุรกิจ เพราะการพัฒนา ระบบขึ้นใช้เองให้มีความสมบูรณ์เป็นการยากและใช้เวลาพัฒนานาน จึงทำให้มีค่าใช้จ่ายสูง (Duval, 1992:16-23) อีกทั้งประสิทธิภาพการทำงานของระบบที่พัฒนาขึ้นใช้เองอาจด้อยกว่าการ เลือกใช้ระบบอัตโนมัติเบ็ดเสร็จ(Rice, 1984: 88) ประกอบกับในช่วงเวลานั้นมีการผลิตเครื่อง มินิคอมพิวเตอร์มาทดแทนเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดเมนเฟรม จึงทำให้คอมพิวเตอร์มีราคาถูกลง และมีความสามารถในการทำงานมากขึ้นโดยเฉพาะการทำงานได้พร้อมกันหลายคน (Multi-Users/Multi-Tasking) สำหรับทศวรรษ 1990 นับได้ว่าเป็นช่วงเวลาประสบความสำเร็จของ บริษัทที่พัฒนาระบบห้องสมุดอัตโนมัติออกจำหน่าย ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่ติดตั้งใช้งานใน ห้องสมุดต่างๆ ส่วนมากเป็นระบบอัตโนมัติเบ็ดเสร็จที่พัฒนาโดยบริษัทธุรกิจซึ่งปัจจุบันมีจำนวน มากกว่า 20 บริษัท (Pepin,1997:47-56) Rush (Duval, 1992: 24-25) ได้ให้ข้อคิดเห็นในการ เลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ว่า ระบบห้องสมุดอัตโนมัติเบ็ดเสร็จมีความเป็นมาตรฐานและ บรรณารักษ์ไม่ต้องมีความเชี่ยวชาญในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติเบ็ดเสร็จ ถึงแม้ว่าค่าใช้จ่ายจะสูงแต่มีความชัดเจนในด้านค่าใช้จ่ายและมีระบบให้ห้องสมุดได้เลือกหลาย ระบบ

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยได้เริ่มนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้งาน ในปี พ.ศ. 2511 ที่ห้องสมุดและศูนย์เอกสารภูมิภาค สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย เป็นระบบซึ่ง พัฒนาขึ้นใช้เองโดยนำมาใช้ในงานจัดหาและทำบัตรรายการ (นงลักษณ์ ไม่นายกิจ, 2528: 16) ต่อมาห้องสมุดอื่นๆได้นำโปรแกรมสำเร็จรูปเข้ามาใช้ในงานเฉพาะด้านหรือเพียงงานเดียว เช่น โปรแกรมสำเร็จรูป dBASE โปรแกรมสำเร็จรูป Mini-Micro CDS/ISIS ของ UNESCO เป็นต้น (สมพิศ คูศรีพิทักษ์, 2537:14) อย่างไรก็ตามการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ยังไม่มีระบบงานหลัก ที่ครบตามความต้องการของห้องสมุด และห้องสมุดเองก็ไม่มีบุคลากรที่สามารถพัฒนาระบบขึ้น ใช้เองได้ จำเป็นต้องใช้นักคอมพิวเตอร์จากศูนย์คอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยซึ่งก็ไม่สามารถให้ เวลาในการพัฒนาโปรแกรมได้อย่างต่อเนื่อง (ประจักษ์ พุ่มวิเศษ, 2534: 32-35) จึงเป็นเหตุให้ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ได้ให้ความสนใจกับระบบห้องสมุดอัตโนมัติเบ็ดเสร็จ ในปี พ.ศ.2533 สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกที่นำระบบ ห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้โดยได้รับความช่วยเหลือจาก International Development Program of Australian Universities and Colleges ได้ติดตั้งระบบ SEA-URICA ซึ่งมีระบบงานวิเคราะห์

ทรัพยากรห้องสมุดกับระบบการค้นคืนรายการสารณะแบบออนไลน์เท่านั้น และที่สำคัญระบบ SEA-URICA ไม่สามารถใช้งานกับภาษาไทยได้จึงทำให้ระบบนี้ได้ถูกยกเลิกการใช้งานในเวลาต่อมา ในปี พ.ศ. 2534 หลังจากที่หอสมุดแห่งชาติได้ติดตั้งระบบห้องสมุดอัตโนมัติไดนิกซ์ (Dynix) ซึ่งเป็นระบบห้องสมุดอัตโนมัติเบ็ดเสร็จที่พัฒนาภาษาไทยเป็นระบบแรก สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เริ่มโครงการจัดหาระบบห้องสมุดอัตโนมัติเบ็ดเสร็จ ทำให้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้เตรียมการศึกษาที่จะนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติเบ็ดเสร็จมาใช้นอกจากนี้ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษายังได้รับการสนับสนุนจากทบวงมหาวิทยาลัยที่เสนอโครงการพัฒนาระบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค (Provincial University Library Network: PULINET) และโครงการพัฒนาระบบห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนกลาง (Thai Library Network: THAILINET (M)) ให้คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบอนุมัติโครงการในวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2536 และ วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2536 ตามลำดับ (อุทัย ทูตียะโพธิ, 2538: 28) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของระบบห้องสมุดอัตโนมัติของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นเครือข่ายสารสนเทศที่สมบูรณ์ภายในช่วงปี พ.ศ. 2538-2541 จึงเป็นผลทำให้ห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษาจำนวนกว่า 20 แห่งเริ่มดำเนินการจัดหาระบบห้องสมุดอัตโนมัติเบ็ดเสร็จ ฉะนั้นเมื่อมีการนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติเข้ามาใช้งานในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จึงเป็นเรื่องที่สำคัญของผู้บริหารห้องสมุดต้องวางแผนเตรียมการจัดหาระบบ กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาเลือก ระบบ ศึกษาปัจจัยข้อจำกัดและมีกระบวนการตัดสินใจเลือกระบบที่เหมาะสมที่สุดมาใช้งานเพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการตัดสินใจ

กระบวนการตัดสินใจเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติมีอยู่ด้วยกันหลายขั้นตอนผู้บริหารห้องสมุดจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะตัดสินใจเลือกระบบอัตโนมัติมาใช้ให้เหมาะสมกับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งที่มีความต้องการและปัจจัยข้อจำกัดต่างกัน ขั้นตอนดังกล่าวเริ่มจากการวางแผนกำหนดความต้องการและขอบเขตของโครงการ ศึกษาปัจจัยข้อจำกัดต่างๆในการตัดสินใจที่จะพัฒนาระบบขึ้นใช้เองหรือจะจัดหาระบบอัตโนมัติเบ็ดเสร็จจากบริษัทผู้จำหน่าย ซึ่งเป็นวิธีที่ได้รับความนิยม เพราะเป็นระบบที่ได้รับการพัฒนาและทดสอบการใช้งานมาเป็นเวลานานโดยบริษัทที่มีความชำนาญ (Boss, 1982:44) รวมถึงการจัดหาฮาร์ดแวร์ (Hardware) ที่ใช้งานได้เหมาะสมสอดคล้องกับระบบที่จัดหา มีการฝึกอบรมการใช้งาน เอกสารคู่มือและการบำรุงรักษา (Saffady, 1994) ประโยชน์ของการจัดหาแบบนี้ ก็คือ การติดตั้งระบบทำได้รวดเร็ว ห้องสมุดสามารถทดสอบการทำงานของระบบต่างๆจากบริษัทผู้จำหน่ายก่อนตัดสินใจซื้อ

แต่การจัดการแบบนี้ก็มีข้อจำกัดเช่นเดียวกันคือ ระบบที่จัดหามาอาจไม่มีคุณลักษณะหรือความสามารถในเรื่องที่ห้องสมุดต้องการ บริษัทผู้จำหน่ายไม่สามารถปรับเปลี่ยนระบบตามความต้องการของห้องสมุดได้ ในระบบห้องสมุดอัตโนมัติเปิดเสรีบางระบบอนุญาตให้ห้องสมุดเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบได้ตามความต้องการ แต่บริษัทผู้จำหน่ายอาจคิดค่าใช้จ่ายที่สูงมาก (Rice, 1984:82-91) ผู้บริหารห้องสมุดจึงต้องทำการศึกษาเกณฑ์พิจารณาในการเลือกระบบอัตโนมัติเปิดเสรีในด้านต่างๆ เช่น คุณสมบัติของซอฟต์แวร์ คุณสมบัติของฮาร์ดแวร์ การฝึกอบรม การสนับสนุนจากบริษัทผู้จำหน่าย และค่าใช้จ่ายต่างๆ เป็นต้น นำมาประกอบกับกระบวนการตัดสินใจเลือกระบบของผู้บริหารเพื่อให้ได้ระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่เหมาะสมตรงกับความต้องการของห้องสมุดมากที่สุด (Sewa, 1981: 56)

ดังนั้น กระบวนการตัดสินใจเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติจึงเป็นกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญของผู้บริหารห้องสมุดในการบริหารงาน เนื่องจากการนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ในการลงทุนที่มีจำนวนเงินสูงมากทั้งค่าใช้จ่ายที่ต้องลงทุนในปัจจุบันและค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่ตามมา (Pastine, 1994:530) ถ้าตัดสินใจเลือกระบบหนึ่งระบบใดแล้ว การที่จะเปลี่ยนแปลงหรือจัดหาระบบใหม่เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เพราะทำให้สิ้นเปลืองเวลาและงบประมาณ หากการตัดสินใจเลือกระบบของผู้บริหารผิดพลาด จะมีผลกระทบโดยตรงต่อห้องสมุดซึ่งหมายถึงความรวมถึงบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ของห้องสมุด และผู้ใช้ห้องสมุดที่จะต้องใช้ระบบนั้นไปอีกเป็นเวลานาน จากความสำคัญดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษากระบวนการตัดสินใจเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ได้ตัดสินใจเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ในการดำเนินงานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาแล้ว ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้บริหารห้องสมุดที่ยังไม่ได้นำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ให้สามารถนำขั้นตอนและเกณฑ์การพิจารณาไปประกอบการตัดสินใจเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ดำเนินการในห้องสมุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านองค์การกับปัจจัยประกอบการตัดสินใจ เกณฑ์พิจารณาในการเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ขั้นตอนการตัดสินใจ และการประเมินการตัดสินใจ

สมมติฐานในการวิจัย

กระบวนการตัดสินใจเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไม่มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้ศึกษาถึงองค์กรกับปัจจัยประกอบการตัดสินใจ เภณฑที่พิจารณาในการเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ขั้นตอนการตัดสินใจ และการประเมินการตัดสินใจดังนี้

1.1 องค์กรกับปัจจัยประกอบการตัดสินใจ ได้แก่

1) ปัจจัยภายใน

แผนงานของห้องสมุด

การจัดองค์กรและกระบวนการงานของห้องสมุด

บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด (จำนวน ทักษะด้านเทคโนโลยี

สารนิเทศ)

ผู้ใช้ห้องสมุด (จำนวน ทักษะด้านเทคโนโลยีสารนิเทศ)

ทรัพยากรของห้องสมุด (จำนวน ประเภท)

งบประมาณของห้องสมุด (ค่าใช้จ่ายในปัจจุบันและอนาคต)

อาคาร สถานที่ของห้องสมุด (ห้องเครื่องคอมพิวเตอร์ บริเวณคั่นคืน

รายการสารณะแบบออนไลน์ บริเวณเคาน์เตอร์ยืมคืน อุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย อุปกรณ์

ป้องกันวัสดุห้องสมุดสูญหาย)

2) ปัจจัยภายนอก

นโยบายของมหาวิทยาลัย

การสนับสนุนจากบุคคลและ/หรือหน่วยงานภายนอก (อธิการบดี

สภามหาวิทยาลัย ศูนย์คอมพิวเตอร์ หน่วยงานห้องสมุด ฯลฯ)

กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ)

1.2 เกณฑ์พิจารณาในการเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ได้แก่

คุณสมบัติของระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (ระบบงานหลัก ความครบถ้วนสมบูรณ์ และตรงตามความต้องการ การถ่ายโอนข้อมูลเก่า การขยายระบบในอนาคต ฯลฯ)

อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (ความเร็วของหน่วยประมวลผลกลาง ขนาดความจำ ความจุของข้อมูล ระบบข่ายงาน ระบบสำรองข้อมูล ความทันสมัย การเพิ่มเติมและ/หรือขยาย อุปกรณ์ในอนาคต ฯลฯ)

งบประมาณ ค่าใช้จ่าย (ค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายครั้งแรก ค่าบำรุงรักษาระบบ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง ค่าถ่ายโอนข้อมูลเก่า ค่าปรับปรุงสถานที่ติดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ)

ระยะเวลาในการติดตั้งระบบ

ข้อมูลพื้นฐานของผู้จำหน่าย (ระยะเวลาการก่อตั้ง ทุนจดทะเบียน จำนวนพนักงาน ผลประกอบการ ฯลฯ)

การสนับสนุนของผู้จำหน่าย (ความเชี่ยวชาญ ความรวดเร็วในการให้คำปรึกษาและการบริการ ฯลฯ)

การฝึกอบรม (จำนวนหลักสูตร จำนวนผู้รับการอบรม ฯลฯ)

หนังสือ คู่มือ

หน่วยงานอื่นๆที่นำระบบไปใช้แล้ว

1.3 ขั้นตอนการตัดสินใจเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติของผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่

วางแผน กำหนดความต้องการและขอบเขตของโครงการ

จ้างที่ปรึกษา และหรือผู้ชำนาญการ

ร่วมงานกับห้องสมุดอื่น

ศึกษาจากวรรณกรรม

จัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาความเป็นไปได้

ชมการสาธิตระบบ

ดูงานนอกสถานที่

สอบถามข้อมูลจากผู้ใช้อย่างอื่น

กำหนดรายละเอียดของระบบ

สำรวจระบบที่มีจำหน่ายในท้องตลาด

คัดเลือกและทดสอบระบบ

ประเมินระบบและสรุปผล

1.4 การประเมินการตัดสินใจ

ผลที่ได้รับจากการตัดสินใจเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติ

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารห้องสมุดจำนวน 22 คน ที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ หรือ หัวหน้าห้องสมุด หรือ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบสูงสุดในหอสมุดกลาง ของสถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน ซึ่งเป็นผู้ตัดสินใจเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ในการดำเนินงานของห้องสมุดแล้ว เป็นจำนวน 22 แห่ง ดังนี้

1. สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
4. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ
6. สำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
7. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
8. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
9. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร
10. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
11. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
12. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยมหิดล
13. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
14. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
15. สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร
16. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
17. สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
18. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
19. กองห้องสมุด สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
20. สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
21. สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
22. สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูล/สารนิเทศ จากสิ่งพิมพ์ประเภทต่างๆ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องกับการนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ในการดำเนินงานห้องสมุด การตัดสินใจเลือกกระบวนการตัดสินใจ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย แบ่งเป็น 4 ตอน คือ 1) องค์กรกับปัจจัยประกอบการตัดสินใจ 2) เกณฑ์การพิจารณาเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติ 3) ขั้นตอนการตัดสินใจ 4) การประเมินการตัดสินใจ ลักษณะคำถามเป็นแบบสัมภาษณ์ประเภทโครงสร้าง(Structured Interview) คำถามปลายเปิด (Open-ended Interview) และคำถามแบบมาตราประมาณค่าของลิเคิท (Likert Scale) โดยให้น้ำหนักของความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ

5 คะแนน	หมายความว่า ข้อความนั้นมีความสำคัญมากที่สุด
4 คะแนน	หมายความว่า ข้อความนั้นมีความสำคัญมาก
3 คะแนน	หมายความว่า ข้อความนั้นมีความสำคัญปานกลาง
2 คะแนน	หมายความว่า ข้อความนั้นมีความสำคัญน้อย
1 คะแนน	หมายความว่า ข้อความนั้นมีความสำคัญน้อยที่สุด

3. ทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการวิจัยที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยนำไปทดสอบกับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่จะศึกษาจริง คือ ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ตัดสินใจนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ในห้องสมุด จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

- 3.1 สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- 3.2 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- 3.3 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
- 3.4 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

4. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

5. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ มาแจกแจงความถี่ หาฐานนิยม ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์ของความแปรผัน (Coefficient of Variation) การทดสอบค่า t และการทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi square - χ^2) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences for Windows)

6. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล รายงานผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่จะได้รับ

ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาหรือผู้บริหารห้องสมุดที่ยังไม่ได้นำระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ให้สามารถนำขั้นตอนและเกณฑ์การพิจารณาไปประกอบการตัดสินใจเลือกระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ดำเนินการในห้องสมุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย